

steriernes notat. Det samme gør Jyske Banks cheføkonom Klaus Kaiser, der betegner notatet som »et politisk indlæg«.

Svar (4/7 01)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

I notatet »Større velfærd ved ØMU-deltagelse« er der taget udgangspunkt i en mellemfristet modelfremskrivning til 2010 efter de sædvanlige principper og klart gjort rede for de anførte forudsætninger om f.eks. rentespænd og vekselomkostninger. Disse emner var genstand for grundige analyser i »Danmark og euroen« fra april 2000 og i besvarelsen af en lang række spørgsmål fra Folketinget.

Når der i notatet er taget udgangspunkt i en mellemfristet fremskrivning skal det ses i lyset af, at de økonomiske gevinster, som Danmark går glip af ved ikke at deltage i euroen, indtræffer gradvist over en længere årrække. I »Danmark og euroen« analyseres blandt andet de årlige besparelser i væksel- og kurssikringsomkostninger og engangsomkostninger ved omstilling, lavere rentespænd, øget samhandel og styrket konkurrence gennem større prisgennemsigtighed samt det større finanspolitiske råderum, der skyldes, at man i euroen er mindre sårbar i tilfælde af international finansiel uro. Vurderingen var og er fortsat, at Danmark vil kunne klare sig uden for euroen, men ikke ligeså godt som i tilfælde af dansk deltagelse i euroen.

I begrundelsen for spørgsmålet sættes der spørgsmålstejn ved forudsætningerne om dels de sparede væksel- og kurssikringsomkostninger i tilfælde af dansk deltagelse i euroen, dels det danske rentespænd i og uden for euroen. Disse forudsætninger er baseret på analyser fra rapporten »Danmark og euroen« og dens bilag. Jeg henviser til kapitel 3 og bilag 3.2 og 3.3, hvor der er leveret dokumentation og redegjort for antagelser, metoder m.v.

I analysen vedrørende væksel- og kurssikringsomkostninger skønnes det, at man i den finansielle sektor vil kunne opnå en besparelse i form af eliminerede eksterne vekselomkostninger svarende til 0,2 pct. af BNP om året. Hertil kommer, at virksomhederne skønnes at anvende interne ressourcer på at håndtere valutakursrisici svarende til ca. 0,1 pct. af BNP om året. Disse skøn er blandt andet baseret på undersøgelser

fra Kommissionen og den svenske Calmfors-rapport. Det samlede resultat var, at der kan spares væksel- og kurssikringsomkostninger på 0,3 pct. af BNP om året svarende til 3,5 mia. kr. om året.

Vedrørende rentespændet pegede analyserne i »Danmark og euroen« på, at det danske rentespænd (målt som forskellen mellem renten på danske og tyske 10-årige statsobligationer) alt andet lige ville være mindst ½ procentpoint lavere i tilfælde af dansk deltagelse i euroen sammenlignet med en situation, hvor Danmark ikke deltager i euroen. Analysen så isoleret på det rentespænd, der i gennemsnit over et konjunkturforløb (mellemlang sigt) kan forventes i en situation uden for euroen. Det skønnede højere rentespænd uden for euroen skyldes risiko- og likviditetspræmie, det vil sige en merrente på de finansielle markeder som følge af valutakursusikkerhed og det forhold, at det danske kronemarked er mindre likvidt end euromarkedet. Dette skal også ses i lyset af historiske erfaringer ved valutauro m.v. I notatet »Større velfærd ved ØMU-deltagelse« er det den samme beregning, der ligger til grund.

Det kan efter afstemningen konstateres, at Danmark fortsat har et rentespænd, og at det er højere end f.eks. i eurolandene Holland og Finland, som også har gode økonomiske nøgletal. Aktuelt er rentespændet omkring 0,3 procentpoint. Det relativt lave danske rentespænd skal blandt andet ses i lyset af den nuværende lave kurs på euro over for dollar, hvilket blandt andet skyldes, at eurområdets økonomiske nøgletal er dårligere end forventet. Erfaringsmæssigt må det forventes, at en styrkelse af euroen vil medføre et øget dansk rentespænd, jf. beregningerne i Økonomisk Oversigt december 2000, afsnit 3.3. Det relativt lave danske rentespænd skal endvidere ses i lyset af, at der det sidste år været relativt roligt på valutamarkederne. Ud fra de historiske erfaringer kan der påregnes perioder med international valutauro og i en sådan situation vil Danmark være mere udsat udenfor.

Det aktuelt lavere rentespænd på ca. 0,3 procentpoint giver ikke anledning til at fravige vurderingen om, at det danske rentespænd i gennemsnit over en ti-årig periode vil være ½ procentpoint højere uden for euroen end i euroen.